



Emmaus: zin in je leven

Wonen en werken bij Emmaus kent vele facetten. Met elkaar je leven delen is er één van, maar ook wordt er met elkaar gewerkt. De groepen bieden plaats aan mensen die bewust voor Emmaus kiezen en aan mensen die uit een probleemsituatie komen. En ze zijn onderdeel van een internationale beweging, die steelt op solidariteit en betrokkenheid. We hebben een rondgang gemaakt langs een aantal groepen en in interviews al deze aspecten besproken.

Als aftrap een korte introductie van de geïnterviewden. Mark woont al een tijdje bij Emmaus in Langeweg. Hij heeft er zijn draai gevonden, al had hij dat aanvankelijk niet gedacht. Ook Irma, die al ruim vier jaar in Den Haag aan de Prinsegracht woont, heeft dat ervaren. En zowel Manus als Aaron wonen al jaren naar tevredenheid in Haarzuilens.

Voor Hermien, die al jaren één van de dragende krachten in Haarzuilens is, was wonen en werken bij Emmaus een bewuste, idealistische keuze. Ook Luuk, sinds een aantal jaren kerngroeplid in Parkwijk, maakte uit idealisme een bewuste keuze voor Emmaus, net als zijn medekerngroeplid, Joke, die sinds een aantal maanden meedraait. Marja is medeoprichter van de jongste Nederlandse Emmausgroep in Tegelen en Else woont sinds enige tijd ook in Tegelen, nadat zij gegrepen werd door wat Emmaus is.

Een bijzondere manier van leven

Want Emmaus biedt een bijzondere manier van leven. Het is het samen wonen van mensen die uit nood bij ons aankloppen en mensen die ervoor kiezen hun leven op die manier te delen. "Wonen zoals in een groot gezin", zo wordt het beschreven. Maar in elke groep wel op een eigen manier, voort-

komend uit de grootte en de samenstelling van de groep.

Er zijn op dit moment 9 Emmaus woonwerk gemeenschappen in Nederland, waarvan de meeste plek bieden aan 8 tot 15 mensen. In elk woonhuis zijn er gemeenschappelijke ruimten, zoals een woonkamer en keuken, en heeft iedereen een eigen kamer. De groepen eten gezamenlijk en geven hun eigen invulling aan een gemeenschappelijk huiselijk leven, maar ook aan de privacy van alle huisgenoten. Elke groep heeft – naast de gezamenlijke maaltijden – haar eigen ontmoetingsmomenten. In Haarzuilens, bijvoorbeeld, treft iedereen elkaar om het Journaal te bekijken, in Den Haag is de woensdagavond gereserveerd om met elkaar een film te zien. Spontane spelletjesavonden of uitjes, met de hele groep of met een aantal groepsleden, komen geregeld voor.

En ook de huiselijke taken worden gedeeld. De gemeenschappelijke ruimten in het huis wordt gezamenlijk schoongemaakt en leden van de groep koken voor elkaar.

Daarnaast wordt er gezamenlijk gewerkt in het bij iedere Emmausgroep behorende kringloopbedrijf. Goederen moeten worden



opgehaald, gesorteerd en voor de verkoop uitgesteld. En er is administratief werk, de telefoon moet worden beantwoord, vrijwilligers worden begeleid, er is publicitair

werk te doen en contacten met allerlei instanties en binnen de organisatie van Emmaus. Iedereen draagt in het bedrijf zijn of haar verantwoordelijkheid.

Emmaus, een bewuste keuze

Wat heeft voor de geïnterviewden tot de keuze voor Emmaus geleid? Marja bijvoorbeeld woonde in Zeeland en werkte als manager in een ziekenhuis. "Werken met protocollen en het leven dat maar door raast... Ik werd er niet meer vrolijk van." Ze kwam in contact met Emmaus en startte als vrijwilliger in Langeweg en ze wist al snel dat ze een nieuwe groep wilde beginnen. In Tegelen vond ze de kans om samen met anderen hun idealen uit te voeren. Ze heeft het gevoel dat ze er is thuisgekomen.

"Als je idealist bent, kan je hier je hart ophalen", zegt Hermien in de tuin achter het woonhuis in Haarzuilens: "We leven in een soort gezinsverband met een boel mensen waar je veel voor kunt doen, we zijn bezig met herwaardering van afgedankte goederen en we kunnen een deel van ons verdiende geld geven aan wie het minder heeft dan wij." Het leven in de groep is voor haar een uitdagend leven dat steeds in beweging is. Hier kan ze haar idealisme in de praktijk brengen. Het is een combinatie van wonen en werken met een grote diversiteit aan mensen en dat is



Deel van een internationale beweging

Emmaus is in de jaren '50 van de vorige eeuw begonnen in Parijs, waar oprichter en boegbeeld Abbé Pierre in zijn eigen woonhuis de eerste woonwerk gemeenschap begon. Het idee om zulke gemeenschappen op te zetten, werd wereldwijd nagevolgd. Emmaus in Nederland is dus een deel van een veel groter geheel. Uiteraard is Emmaus in Frankrijk het grootst, met bijna 200 groepen. Maar ook in Nederland zijn we relatief groot

met 25 locaties door het hele land. In de hele wereld zijn er zo'n 350 groepen, die alle zijn aangesloten bij Emmaus Internationaal. Maar er bestaat ook een meer georganiseerd verband tussen alle groepen in de wereld, om het mogelijk te maken gezamenlijk de koers van Emmaus te bepalen. Zo zijn er in de wereld vier regio's: Azië, Afrika, Noord- en Zuid-Amerika en Europa. Elke regio heeft een bestuur, dat met ideeën en meningen gevoed

wordt door vertegenwoordigers vanuit de aangesloten landen. De regio's komen geregeld bij elkaar in zogenaamde regiovergaderingen, en zijn weer vertegenwoordigd in het bestuur van Emmaus Internationaal. Dat houdt eens in de vier jaar een wereldvergadering waarvoor alle groepen uit de wereld worden uitgenodigd. De laatste was in november 2007 in Sarajevo, de voorlaatste in Burkina Faso. Maar ook informeel worden veel con-

tacten onderhouden, binnen Nederland en (ver) daarbuiten. Emmausmensen uit andere continenten zijn meer dan welkom bij Nederlandse groepen en andersom. Bezoeken over en weer worden regelmatig georganiseerd, omdat dat leuk en gezellig is, of om eens te kijken hoe een andere groep de dingen aanpakt. En ook wordt er goed contact gehouden met projecten, die door Emmausgroepen worden gesteund.

Een groot dankwoord

Als weduwe van Ben van Oers wil ik jullie bedanken voor de mooie woorden over Ben in het blad van juni 2008. Hierbij wil ik graag, namens Ben en mezelf, nog iets toevoegen en nog meer dank uitspreken.

Ben had, toen hij met pensioen ging, gekozen om bij Emmaus Haarzuilens te gaan werken. Boeken lezen, kijken, ordenen en verkopen waren zijn grote hobby en dus kon hij dat goed verenigen met zijn enthousiasme voor de idealen van Emmaus.

In 2006 kreeg hij te horen dat hij kanker had. Hij was te moe om nog te werken en nam emotioneel afscheid met de woorden: "Ik hoop dat jullie nog lang mensen zullen opvangen. Mensen die door de maatschappij aan de kant zijn gezet." Hij wist toen nog niet dat hij een jaar later zelf door het slechte zorgsysteem aan de kant kwam te staan.

Hij was dolgelukkig dat hij toen weer bij Haarzuilens mocht komen. Maar nu als hulpbehoevende en niet als hulpgevende. Hij ging daar twee keer per week met de regiotaxi heen en vond het heerlijk rond te hobbelen achter zijn rollator op een plek waar hij zich thuis voelde, waar hij geaccepteerd werd. Ben was tussen mensen die hem aandacht gaven, die hem verzorgden als het nodig was en vooral op een plek waar hij Ben kon zijn. Hij vertelde mij elke keer als hij thuis kwam: Ik geniet van al die bedrijvigheid. Spullen die binnenkomen, spullen die weggaan. Ik geniet van het tussen de boeken lopen en te zien hoe de vrijwilligers druk bezig zijn. Ik geniet van de drukken markten en zie dan dat het hergebruik van spullen blijft bestaan. Ik voel me daar goed en hoop tot mijn dood daar rond te kunnen hangen." Helaas was hij daar de laatste maanden te moe voor.

Hierbij wil ik melden dat Ben en ik heel blij waren dat Emmaus insprong daar waar de maatschappij in gebreke bleef. Er was geen enkele plek voor Ben te vinden waar hij met zijn ziekte buitenshuis afleiding en aandacht kon krijgen.

Mijn grote dank aan Emmaus Haarzuilens en ik hoop dat er nog meer plekken zijn en zullen komen die een warm hangplekje kunnen bieden aan ouderen of kankerpatiënten of anderen. In mijn herinnering zal Ben altijd met Emmaus verbonden blijven.

Cora Doeve



COLOFON

De Emmauskrant verschijnt vijf maal per jaar.

Redactie: Marc Roos, Riet Huneke
Vormgeving: Om tekst en vorm, Utrecht
Druk: Stampij, Amersfoort
ISSN 15722236

een leuke, beetje avontuurlijke manier van leven.

Het is een leven dat ook Luuk aantrok. "Ik wilde graag in een woonwerkgemeenschap wonen en de idealen van Emmaus komen overeen met de mijne. Dat heeft vooral met zorgzaamheid en duurzaamheid te maken." En Joke over haar keuze: "Toen ik met Emmaus Parkwijk kennismakte en hier kwam logeren, werd ik gegrepen door de verhalen van mijn medebewoners." Dat gaf de doorslag toen ze zich oriënteerde om in een woonwerkgemeenschap te gaan leven.

Else kwam via de website van Emmaus bij de groep in Tegelen terecht. Ze werd uitgenodigd voor een open dag en is meteen vier dagen gebleven. Er volgde een week van bezinning en het besluit vaker naar Tegelen te gaan. "Dit is helemaal mijn ding", zo was de eerste indruk. Nu ze er woont, is



dat nog steeds zo: "Ik zie hoe mijn kwaliteiten uitkomen en groeien, ik kan iets betekenen voor anderen. Geld en materiële dingen heb ik losgelaten. Drie keer per dag denk ik: ik ben gelukkig!"

Is degene die uit nood bij Emmaus aanklopt ook zo gelukkig in de groep? Mark bijvoorbeeld. Hij had al eerder in een woongemeenschap gewoond. Zijn eerste indruk van Emmaus Langeweg noemt hij heftig. Hij vroeg zich af of hij er wel paste. Nu is hij verrast hoe het zich ontwikkeld heeft: "Ik voel me hier super op mijn plek. Er wordt me hier een plek geboden, een warm huis, waar iedereen open met elkaar is, waar ik alle hulp kan krijgen die nodig is en: vrijheid!"

Voor Manus is het belangrijk dat hij in Haarzuilens mensen om zich heen heeft. En hij vindt het belangrijk dat zijn groep veel projecten steunt. En er is nog een ander aspect: "Ik heb veel waardering voor de warmte en zorgzaamheid die we gewend zijn te hebben. Er is ook wel eens kritiek, maar ook dat is goed. Het helpt je om voor jezelf te zorgen." Zijn huisgenoot Aaron beaamt dit: "Je kan hier op je bek gaan, er zijn nieuwe kansen. Buiten Emmaus is dat zoek... Dit is een heel speciale

plek. Iedereen is welkom, wat je ook aan bagage bij je hebt." Hij blijft nog wel een aantal jaren, net als Manus.

Ook voor Irma was Emmaus een stap om uit een probleemsituatie te komen, maar inmiddels heeft ze voluit voor het leven in een groep gekozen. Na een periode in Haarzuilens te hebben gewoond, maakte ze – inmiddels alweer ruim vier jaar geleden – de overstap naar de Haagse Prinsegracht. "Het wonen in een groep en het werken met tweedehands spullen passen voor honderd procent bij mij", zegt zij erover. In de groep wordt van haar verlangd dat ze haar aandeel in het werk levert en verantwoordelijkheid neemt. Dat doet ze graag en ze voelt zich goed in de groep, waar ze het heel gezellig vindt. Ze ziet niet voor zich dat ze uit de groep vertrekt en hoopt in de toekomst het stokje deels van de huidige coördinatoren over te nemen.

In Haarzuilens is dit een item, er wordt nagedacht hoe ze dit gaan aanpakken. Daar is nog geen duidelijke richting uit voortgekomen, maar het onderwerp staat zeker op de agenda. Zo ook in de andere woonwerk-gemeenschappen.

Luuk: "Het is van belang dat we voldoende dragende mensen vinden, die onze visie onderschrijven. We moeten ons daarbij richten op mensen die een idealistische keuze in hun leven willen maken. Wellicht is PR een middel. En het is ook belangrijk dat we die mensen kansen bieden om te groeien en meer verantwoordelijkheden te laten nemen. Opleiding kan hiervoor een middel zijn."

De behoefte aan dragende krachten is bij meer groepen aanwezig. Bij een aantal groepen kunnen nieuwe mensen zich direct of al na korte tijd aanmelden als kerngroep-lid. De kerngroep neemt vaak het voortouw in het nemen van beslissingen, of heeft leidinggevende taken in het werk.

In Haarzuilens wordt meer gezien in een natuurlijke groei. "Het is leuk als mensen zich uit idealisme aanmelden, de tijd zal uitwijzen of iemand kerngroep-lid wordt", aldus Hermien. In haar groep heeft de kerngroep eerder een stille rol: men is op de hoogte van wat er speelt. Pas als er iets bijzonders aan de hand is, kan het zijn dat de kerngroep ergens een beslissing over neemt. In het algemeen wordt elk onderwerp met de hele groep besproken tijdens de wekelijkse huisvergadering.

Iemand die als dragende kracht bij een Emmausgroep wil komen wonen, moet wel over een aantal eigenschappen beschikken, daar zijn alle geïnterviewden het over eens. Interesse in mensen en het leven in een groep is wel de belangrijkste. Want er wordt samen gewoond, dat betekent dat interesses en warmte worden gedeeld, maar ook soms ruzies. Een dragende kracht moet de meerwaarde zien van het met anderen – met verschillende verhalen en achtergronden – samenwonen.

Dus mensen die sociaal zijn, een beetje stressbestendig, die zich openstellen voor anderen. Maar ook praktisch ingesteld; het werk is immers voor een flink deel praktisch "met je handen". Toch is ook organisatietalent gewenst, er zijn immers ook co-



En financieel?

Kiezen voor Emmaus betekent ook kiezen voor een andere beloning: er wordt afgewogen van een salaris. In plaats daarvan krijgt iedereen zakgeld, kost en inwoning, vakantiegeld en maandelijks spaargeld. Daarnaast is er voor iedereen een ongevalverzekering en wordt de ziektekostenverzekering betaald. Aan goede tweedehands spullen is uiteraard nooit een gebrek; nieuwe spullen kopen is dus niet nodig.

ördinerende werkzaamheden.

Veelzijdigheid is een kenmerk van de Emmaus woonwerk-gemeenschappen; dat kan zeker ook gezegd worden van diegenen, die er wonen.

Voel jij je aangesproken?

Dat kunnen we ons natuurlijk goed voorstellen. Maar de sprong in een Emmausgroep is er ook één die je weloverwogen moet nemen. Een gesprek bij één van de woonwerk-gemeenschappen kan een eerste stap zijn. Daartoe neem je telefonisch of per e-mail contact op met de groep van je keuze. Dan zal men kunnen zeggen of er op dat moment plaats is in de groep. Als dat zo is, zal je worden uitgenodigd voor een eerste gesprek.

Wanneer dat aan beide zijden naar wens verloopt, kan een afspraak worden gemaakt voor een logeerperiode. Dat is de manier om echt kennis te maken met het wonen en werken in een groep. In die periode draai je volledig mee in de groep en is er volop gelegenheid om over en weer kennis te maken. Is die kennismaking nog steeds positief, dan worden er afspraken gemaakt over de echte start bij de groep.

Er zijn in Nederland 9 woonwerk-gemeenschappen:

- Emmaus De Bilt (030 2210513, emmausdebilt@xs4all.nl)
- Den Haag, Emmaus Prinsegracht (070 3639273,



welvaartsresten@emmausdenhaag.nl)

- Emmaus Eindhoven (040 2527527, info@emmaus-eindhoven.nl)
- Emmaus Haarzuilens (030 6771540, haarzuilens@emmaus-utrecht.nl)
- Emmaus Haren (0412 462774, haren@emmaus.nl)
- Iteren, Emmaus Hartelstein (043 3645515, hartelstein@planet.nl)
- Emmaus Langeweg (0168 324524, info@emmaus-langeweg.nl)
- Tegelen, Emmaus Feniks (077 3747500, harry@emmaus-feniks.nl)
- Utrecht, Emmaus Parkwijk (030 2342850, parkwijk@emmaus-utrecht.nl)

Bijzonder wonen

Wonen bij Emmaus is bijzonder vanwege het met anderen samen wonen, werken en delen. Maar het betekent in alle gevallen ook wonen in een bijzonder gebouw en op een bijzondere locatie. Waarbij gezegd kan worden dat deze net zo van elkaar verschillen als de groepen zelf.

De jongste Emmausgroep in Nederland, Emmaus Feniks, is in een enorm kloostercomplex in de landelijke omgeving in Tegelen (nabij Venlo) getrokken, waar nog veel aan te doen is en waar ook veel mogelijkheden zijn. Ook de groep in Langeweg woont in een voormalig klooster, het hart van een klein dorpje midden in de polder. En in Eindhoven en Den Haag wonen de groepen eveneens in gebouwen die als klooster dienst hebben gedaan; in Eindhoven aan de rand van het centrum, met stadse voorzieningen en groen binnen handbereik; in Den Haag midden in de stad, dichtbij de bekende winkelstraten, het Binnenhof en omringd door de stadse drukte.

Emmaus De Bilt is in dit dorpje aan de rand gevestigd, dichtbij de stad Utrecht en de omringende bossen. Ook nabij Utrecht woont de Haarzuilense groep in een in de jaren '90 nieuw gebouwd huis pal naast kasteel De Haar en het bijbehorende park en in een dorpje dat het best als pittoresk omschreven kan worden.

Die omschrijving geldt ook voor de oude kasteelhoeve, waar de groep in Iteren woont, in de buurt van Maastricht. En in Haren is een kleine gemeenschap gehuisvest in een mooie, landelijk gelegen boerderij.

Landelijk woont de Utrechtse groep in Parkwijk niet. Het is een deel van het Groene Sticht in de VINEX-wijk Leidsche Rijn. Deze locatie is ruim 5 jaar geleden nieuw gebouwd en vormt met de omringende woningen een buurtschap, waar de nadruk ligt op gemeenschappelijkheid.

#

Waar vindt u Emmaus?



- Amersfoort, Puntenburgerlaan 68 D, tel. 033 4630788
- Amersfoort, H. van Viandenstraat 4, tel. 033 4653861
- Bilthoven, Julianalaan 27, tel. 030 2292470 of 030 2253126
- Breda, Haagdijk 264, tel. 076 5144250
- Breda, Veilingkade 7, tel. 076 5729990
- De Bilt, Burg. De Withstraat 16-18, tel. 030 2210513
- De Bilt, Looijdijk 85, tel. 030 2210513
- Den Haag, Beeklaan 315, tel. 070 3457471

- Den Haag, Prinsegracht 36, tel. 070 3639273
- Eemsum, Dijkstraat 6 Farmsum, tel. 0596 630220
- Eestrum (Ijstrum) Rijksstraatweg 13, tel. 0512 471532
- Eindhoven, Gennepeweg 11, tel. 040 2527527
- Gouda, Vest 61, tel. 0182 528529
- Haarzuilens, Eikstraat 14, tel. 030 6771540
- Haren, Middenweg 14, tel. 0412 462774
- Koudum, Opslach 1, tel. 0514 523343
- Langeweg, Kloosterlaan 6, tel. 0168 324524
- Leeuwarden, Edisonstraat 14, tel. 058 2163360

- Maastricht (Iteren), Hartelstein 204, tel. 043 3645515
- Tegelen, Ulingsheide 3, tel. 077 3747500
- Tilburg, Langestraat 104, tel. 013 5421474
- Utrecht, Makassarstraat 36, tel. 030 2942870
- Utrecht, Kledingwinkel, Mgr. Van de Weteringstraat 1, tel. 030 2312031
- Utrecht Parkwijk, Ab Harrewijnstraat 18, tel. 030 2342850
- Utrecht Retourshop, Gloriantdreef 403, tel. 030 6668930
- Wageningen, Heerenstraat 9, tel. 0317 422140

BENT U AL DONATEUR?

Voor € 7,00 per jaar krijgt u in het vervolg de Emmauskrant toegestuurd. Vul deze bon in en stuur hem naar:

Stichting Emmaus Nederland
Ab Harrewijnstraat 18
3544 AL UTRECHT

U kunt betalen met de acceptgiro, die u eens per jaar ontvangt.

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

